

SARRERA

Hemen aurkezten dizuegu Gasteizko Udalaren II. Gazte Plana. Erakunde, elkarte, talde politiko, gazteria alorreko eragile eta udal sail eta zerbitzuetako ordezkari... guztira, 70 pertsona baino gehiagok hartu du parte; hausnarketa hau horien talde-lanaren eta konpromisoaren emaitza da.

Ez gatoz hutsetik. Gure abiapuntua bi oinarritan sustraitzen da: batetik, gazteekiko lanean dugun eskarmentuan, baina, batez ere, Udalaren I. Gazte Planaren ebaluazioan, zeinak honako elementuak eman dizkigun:

- Gasteizko gazteei buruzko informazioa, eta orain arte alor horretan jorratu dugunari buruz beraiek eginiko balorazioa; horrek guztiak, beraz, egoeraren azterketa global eta panoramikoa eskaintzen digu.
- Gaztediaren errealitateak planteatzen dizkigun etorkizuneko erronkei buruzko ikuspegia.
- Gazteen errealitatean eragiteko moduei buruzko irizpideak, zeharkako ikuspegi batetik abiatuta.

Ezin izango genuke dokumentu hau osatu Planaren lanketa prozesuan parte hartu duten horrenbeste pertsonaren lan eta errealitatearekiko konpromisoa izan ez bagenu.

Hona Udal Gazte Planaren ezaugarri nagusi batzuk:

- Gazteengan eta beren errealitatean oinarri hartuta planifikatu da.
- Udalaren jardueraren alor guztietan (sektorekako eta zeharkakoetan), eta esparru anitzetan (politikoa, elkarte-eremukoa, eta teknikoa) osatu da.
- Planifikazioa, pertsona eta talde partaideei premiazko edo lehentasunezko iruditu zaizkien alderdietan aurrerapauso zehatzen bidez errealitatean eragin asmoz osatu dela.
- Tresna malgua da, nahitaez etengabeko egokitze prozesuan egongo dena, betiere gazteen errealitatearen eboluzioaren, errealitate horren ezagutza eta analisiaren, eta egindako lanaren jarraipena eta ebaluazioaren arabera.
- Udalaren beste plan batzuekin koordinatu behar da, horietan guztietan gazteekiko helburu eta lan-moduak jorratzen diren aldetik, esaterako: Euskararen erabilera normalizatzeko plana, Mugikortasun iraungarriko plana, Berdintasun plana, Drogei buruzko tokiko plana, Immigrazio plana...

PRINTZIOPIO GIDARIAK

Printzipio gidariak alor guztietan Udal jarduera planifikatu, burutu, eta jarraipena eta ebaluazioa egiteko oinarrizko irizpideak dira.

Planaren edukien iradokizun- eta informazio-iturriaren funtsezko irizpideak dira, nahiz eta ez diren ageriko egiten; gainera, Gazteriaren alorreko politiken nahitaezko testuingurua eratzen dute. Printzipio horietako batzuk lerroetako ekintza jakin bihurtuko dira.

ZEHARKAKOTASUNA

2008koa da “**Zeharkakotasuna, hobetzeko bide gisa Vitoria-Gasteizko Udalean**” izeneko agiria. Bertan jasotzen den ereduari jarraiki, Udalaren II. Gazte Planak herritarren arteko sektore jakin bateko beharrei erantzun nahi die, gazteenei hain zuzen. Izan ere, gazteen kolektiboak sinergiak aprobetxatu,

baliabide erabilgarriak optimizatu, eta azken emaitza kalitate handiagoz jantziko duten jarduera integralak eskatzen ditu.

Zeharkakotasuna antolakuntza osoaren egiazko engaiamendua ziurtatzen duen kontzeptua da, atalaren espezializazioa edozein izanik ere, arlo, ikuspegi, arazo publiko... jakin batean lan egiteko, antolakuntzaren atalkako egituretako bakar batek bere gain hartu ezin dituen helburuak lortu asmoz. Bada, halaber, antolakuntzarako bitarteko bat, estrategiak, tresnak eta bitartekoak garatzea xede duena, antolakuntzaren sektorekako egituraren barruan, oso errealitate konplexu baten eskakizunei hobeto egokitzea ahalbidetu asmoz.

Testuinguru horretan, zeharkakotasuna gure hiria osatzen duten pertsonen alderdi anitzeko errealitate konplexuaren aurrean udal antolakuntzaren erantzuna hobetu asmoz jarduteko funtsezko estrategia gisa agertzen zaigu.

Zeharkakotasuna ez da mugatzen udal barruko esparrura; izan ere, Plan honek erakundeen arteko eta – nola edo hala– gure hiriko gazteekin diharduten beste gizarte-eragileekin batera lanerako bideak proposatzen ditu

BERDINTASUNA

Printzipio honen xedea genero-ikuspegiaren arabera gaur egun berdintasunezkoa ez den egoera (nola gizarteari begira oro har, hala Gasteizko gazteen artean ere) gainditzen laguntzea da. Oraindik ere berdintasuna urratzen duten egoerak daude gure artean, bereziki rol sozialei eta lan munduari dagokienean.

Egoera horiei aurre egiteko sortu zen Gazte Planarekin harremanetan dagoen Berdintasun plana; hartara, koordinazio lana daramagu aurrera Gasteizko gazteen artean berdintasun eza eta harekin loturiko egoerak urritu asmoz.

Berariaz egoera horiei aurre egiteko asmodun neurri eta ekintzak alde batera, generoen arteko berdintasunaren printzipioa II. Gazte Planean dauden ekintza guzti-guztietan ageri da.

IRISGARRITASUNA

Bestalde, aukera-berdintasuna ez dagokio soilik genero-ikuspuntuari, aintzat hartzen du baita gazte guztiei –bakoitzaren egoeraren gainetik– aurreikusitako jardueretan parte hartzeko aukera eskaintzeko ahalegina. Horrek esan nahi du Udalaren II. Gazte Planak bermatu egin behar duela bultzatuko dituen jarduera guztiak traba arkitektonikorik gabeko espazioetan eskainiko direla, nahi duen pertsona orori bertaratu eta parte hartzeko aukera emateko moduan, berdintasunezko egoeran

PARTE HARTZEA ETA ERANTZUNKIDETASUNA

Eragileen parte-hartzea Plana eratu eta burutzerakoan gauzatzen da, eta lan egiteko moduei eta metodologiei ere eragiten die. Hartara, gazteak beraiantzako eginiko politiken parte-hartzaile izan eta senti daitezten lortu nahi dugu. Gero eta gehiago dira gazteen ekarpen eta iritzietan, inplikazio eta konpromisoan oinarritzen diren programak.

Prozesu horretan inplikatzeko dira bai eremu sozial eta politikoa (Gazte Planaren Jarraipen Batzordeen bitartez), baita teknikoa ere (Udalaren hainbat sailen parte-hartzea); planifikazioaren hiru jarraipen- eta kontrol-mailak betetzen dira.

Aldiz, erantzunkidetasunak gazteentzako hiri hobe eta atseginagoaren alde lan egitea guzti-guztion zeregina dela esan nahi du, eta, hain zuzen ere, prozesu horretan eragile eta protagonista izan behar dutela gazte horiek, eta ez hartzaile huts. Plan honek hartzaileen parte-hartzea eta konpromisoa eskatzen du, beren egoeran eragingo badu.

Hiria hezkuntza-espazio pribilegiatua da; bertan, denok gaude inplikaturik, denoi dagokiguz erantzukizuna.

ERRESPETUA ETA ELKARBIZITZA

Ez dago "gazteriaz" kolektibo homogeneoa bailitzan hitz egiterik, baizik eta gazteez: gizatalde heterogeneo eta anitza da, beraien artean gizarte-egoera desberdinak daude, eta bizitza-proiektu desberdinak dituzte. Planak proposatzen dituen estrategiak errealitate horretara egokitzen dira, eta jarduera anitzak eskaintzen dizkie behar desberdinak dituzten gazteei. Egoera-aniztasun egunetik egunera gero eta nabarmenago horrek estrategia berezitu eta desberdinak osatzera eramango gaitu.

Horregatik, garrantzitsua deritzogu jatorri kultural, eta aukera politiko, sexual, erlijioso eta abar desberdineko pertsonen arteko elkarbizitza aztertzeari. Gure ustean, lehen mailako garrantzia dauka gazteek errespetuzko eta elkarbizitzazko kultura bat eraikitzea, kultura mestizoa alegia, gizatalde horren baitako identitate-elementu anitzak bildu eta barneratuko dituen.

Bestalde, belaunaldien arteko harremanen esparruan, errespetuaz eta elkarkidetzaz aritzean, "persona helduek" gazteekiko eta alderantziz, norabide bietan, aplikatu behar da. Horretarako, nahitaez biztanle guztientzako kolektiboari buruzko irudiaren gaineko, eta hirian duen inplikazio eta parte-hartzeari buruzko hezkuntza programak sustatu behar dira. Gizarteak gazteekiko duen ikuskerara eta iritzia asko baldintzatzen du herritar gisa izango duten garapena, bai eta gizarteak, oro har, gizarteari buruz duen irudia.

IRAUNGARRITASUNA

Ohitura osasuntsuak dituen gizartea, elkartasunezkoa, arduratsua eta bere garapena aintzat hartzen duena... horra zer den gizarte iraungarri eta konprometitua, ez soilik ingurumenarekin, baita etorkizunarekin ere. Hiri-proiektuarekin bat, ezin dugu ahaztu gazteak hiriko iraunkortasun-faktore handienetakoa direla; horregatik, iraungarritasuna Gazte Plan honetan jasotako edukietako ardatz egituratzaileetakoa da.

EUSKARA

Euskararen erabilera sustatzerakoan lehentasun handieneko kolektiboa gazteria da; beraz, euskararen erabilera izan beharko da Planak bideratuko dituen ekimenak zuzenduko dituen irizpide nagusienetako bat. Beraz, Planaren jardueretan euskararen presentzia alor honetan Euskara planak eskatzen duenera egokitzeko dela bermatu behar da.

Euskararen erabilera normalizatzeko planaren eta Gazte Planaren helburu eta jarduerak xede bat bera eskuratu asmoa dute, alegia, Gasteizko gazteek adierazpide- eta komunikazio-tresna gisa euskara erabil dezatela..

- Hiri gazte berdintasunezkoa
- Hiri erraz ibili eta mugitzekoa
- Hiri parte-hartze eta erantzunkidetasuna sustatu zalea
- Hiri gazte eta elkarbizitzazkoa
- Hiri gazte hezgarria
- Hiri gazte iraungarri eta konprometitua
- Hiri gazte erakargarria, aukerez betea
- Hiri gazte eta osasungarria

Hitz bitan esanda: **Hiri gazte bizia**